

Sygnatura akt III U 40/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 20-02-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 13-02-2014r. w Koninie

sprawy **T. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o wysokość emerytury górniczej

na skutek odwołania **T. S.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 19-11-2013r. znak: (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia T. S. okresu pracy w Kopalni (...) w K. od dnia 1-10-1986r. do dnia 14-07-1987r. na stanowisku geologa, od dnia 1-09-1988r. do dnia 30-06-1992r. na stanowisku inspektora specjalizacji geologicznej od dnia 1-07-1992r. do dnia 30-09-1997r. na stanowisku starszego hydrogeologa od dnia 1-10-1997r. do dnia 23-12-2013r. na stanowisku starszego geologa z zastosowaniem przelicznika 1,2 poczynając od dnia 1-12-2013r. bez uwzględnienia okresu przebywania na zasiłku chorobowym.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

Sygn . akt III U 40/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w(...) Inspektorat w K. decyzją z dnia 30 grudnia 2013 roku, znak: (...) T. S. świadczenie pieniężne od dnia 1 grudnia 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Przy obliczaniu wysokości emerytury organ rentowy nie uwzględnił jako okresu pracy górniczej z zastosowaniem przelicznika 1.2 okresu pracy od dnia 1 października 1986 roku do chwili obecnej.

Od powyższych decyzji odwołanie złożyła T. S. wnosząc o zmianę decyzji i przeliczenie emerytury górniczej według przelicznika 1,2 z uwzględnieniem okresu pracy górniczej od dnia 1 października 1986 roku do 14 lipca 1987 roku oraz od 1 września 1988 roku do chwili obecnej tj. do 23 grudnia 2013 roku.

W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że w także od dnia 1 października 1986 roku pracowała na odkrywce, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – na stanowisku geologa, inspektora specjalności geologicznej, starszego hydrogeologa

i starszego hydrogeologa i praca polega na nadzorowaniu wiercenia nad otworami, lokalizacji otworu, odwodnieniem na odkrywce.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa sądowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu organ rentowy przytoczył szereg teoretycznych rozważań w przedmiocie wykonywania pracy na odkrywce.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

T. S. urodziła się w dniu (...)

W dniu 1 kwietnia 1986 roku podjęła zatrudnienia w Kopalni (...) (obecnie (...) S.A. z siedzibą w K.).

W okresie pracy w Kopalni odwołująca zajmowała kolejno stanowiska

- specjalisty geologa w okresie od dnia 1 października 1986 roku do dnia 14 lipca 1987 roku,
- starszego inspektora specjalności geologicznej od dnia 1 września 1988 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku,
- starszego hydrogeologa od dnia 1 lipca 1992 roku do dnia 30 września 1997 roku,
- starszego geologa od dnia 1 października 1997 roku do dnia 23 grudnia 2013 roku.

Praca odwołującej na stanowisku specjalisty geologa polegała na nadzorowaniu geologicznym nad wierceniami/ lokalizacja wierceń, otworów studziennych, obserwacyjnych, otworów spływowych/ prowadzonymi na odkrywkach P., L., J., K. . Obecność odwołującej przy wszystkich pracach była obowiązkowa. W okresie pracy na stanowisku inspektora specjalności geologicznej odwołująca głównie pracowała na odkrywce P. i wykonywała wszystkie wcześniej wymienione prace oraz zajmowała się odwodnieniem odkrywki – tj obserwacji hydrogeologicznej. Także w okresie pracy na tym stanowisku odwołująca zbierała dane dotyczące odwodnienia, prowadziła kontrolę w zakresie zagrożeń wodnych oraz ich zwalczaniu. Ponadto nadzorowała wszelkie budowy i przekazywała je użytkownikowi. Na stanowisku starszego hydrogeologa odwołująca wykonywała te same obowiązki na odkrywce, dodatkowo jednak zajmowała się odkrywką K. P. ,a od 1999 roku odkrywką D..

Przygotowanie materiałów zajmowało odwołującej 10- 20 %

W dniu 7 listopada 2013 roku odwołująca T. S. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej dołączając m.in. świadectwo wykonywania pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą wystawione przez (...) S.A. z siedzibą w K. z dnia 9 października 2013 roku.

Decyzją z dnia 19 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał odwołującej prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek , wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Przy obliczaniu wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okres 25 lat, 1 miesiąc okresów składkowych i 7 lat , 5 miesięcy okresów nieskładkowych. Organ rentowy nie zastosował przelicznika do żadnego okresu zatrudnienia.

W dniu 23 grudnia 2013 roku odwołująca złożyła wniosek o zmianę stażu pracy i podjęcie świadczenia pieniężnego od 1 grudnia 2013 roku przedkładając świadectwo pracy z dnia 23 grudnia 2013 roku.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 grudnia 2013 roku organ rentowy wznowił wypłatę odwołującej wypłatę świadczenia ustalając ponownie jego wysokość. Okres składkowy organ rentowy uwzględnił w wymiarze 25 lat, a nieskładkowy w wymiarze 7 lat i 9 miesięcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, zgromadzonych w toku postępowania i aktach organu rentowego, oraz w oparciu o zeznania odwołującej T. S. i świadka Z. K..

Świadek Z. K. potwierdził fakt wykonywania przez T. S. pracy górniczej w spornych okresach. Zeznał, że odwołująca pracując jako: specjalista geolog, hydrogeolog i starszy hydrogeolog cały czas pracy musiała spędzać bezpośrednio na odkrywce. Do jej obowiązków należało bowiem m.in. rozpoznawanie i ocenianie warstw geologicznych i budowy geologicznej, warstw zawodnionych i nie zawodnionych poprzez system odwodnienia, przebywanie przy budowie studni odwodnieniowych, ustalanie lokalizacji. Prace te wykonywała na odkrywkach L., K., J., D., T..

Zeznania świadka potwierdziła sama odwołująca wskazując, do wszystkie obowiązki wykonywała na odkrywkach.

Zarówno świadek, jak i odwołująca zgodnie zeznali, że powierzone prace wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd uznał przytoczone zeznania za wiarygodne, gdyż są logiczne, jasne, wzajemnie się uzupełniają oraz znajdują potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach. Nie były również kwestionowane przez pełnomocnika organu rentowego.

Nie budziła również wątpliwości Sądu wiarygodność pozostałych dokumentów zgromadzonych w sprawie, w tym dokumentów z akt osobowych T. S.. Dowody te nie były również kwestionowane przez strony.

W przedmiotowej sprawie okresy pracy wnioskodawcy w (...) (...) S.A. na poszczególnych stanowiskach nie były sporne. Spór w przedmiotowej sprawie nie dotyczy prawa do emerytury, ale ustalenia jej wysokości, w szczególności zaliczenia jako pracy górniczej z zastosowaniem przelicznika 1,2, okresu pracy na stanowiskach: w okresie od dnia 1 października 1986 roku do dnia 14 lipca 1987 roku, starszego inspektora specjalności geologicznej od dnia 1 września 1988 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku, starszego hydrogeologa od dnia 1 lipca 1992 roku do dnia 30 września 1997 roku, starszego geologa od dnia 1 października 1997 roku do dnia 23 grudnia 2013 roku.

Przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej, zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 j.t.), stosuje się następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;
- 4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

pod warunkiem wykonywania takiej pracy co najmniej przez 5 lat, z zastrzeżeniem, że łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa wyżej uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Na podstawie art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy (odpowiednik obowiązującego do 31 grudnia 2006 r. art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy) za pracę górniczą uważa się pracę pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3 przepisu, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4 przepisu, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

W tym zakresie aktem prawnym obowiązującym w dalszym ciągu w oparciu o art. 194 ustawy, wydanym na podstawie przepisu art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. Nr 5, poz. 32 ze zm.), jest zarządzenie Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą.

Stanowiska zajmowane przez odwołującego w spornym okresie wymienione są w Załączniku Nr 3 zarządzenia: część D pkt 3 (specjalista geolog), część C pkt 5 inspektor specjalności geologicznej), część B pkt 6 (starszy hydrogeolog) i część B pkt 6 (starszy geolog) jak trafnie wskazują zapisy w świadectwie wykonywania pracy górniczej z dnia 9 października 2013 roku.

Nie budzi wątpliwości, że wszystkie okresy pracy odwołującej w Kopalni są okresami pracy górniczej. Rozstrzygnąć jednak należy, czy praca wnioskodawczyni w (...) S.A. w spornych okresach pracy na stanowiskach: : w okresie od dnia 1 października 1986 roku do dnia 14 lipca 1987 roku, starszego inspektora specjalności geologicznej od dnia 1 września 1988 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku, starszego hydrogeologa od dnia 1 lipca 1992 roku do dnia 30 września 1997 roku, starszego geologa od dnia 1 października 1997 roku do dnia 23 grudnia 2013 roku była pracą górniczą wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce, co warunkuje zastosowanie przelicznika 1,2.

Prawdą jest, iż obowiązujące przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.) nie zawierają pojęcia „odkrywka”. Ustawa zawiera jedynie pojęcia: zakład górniczy rozumiany jako wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wydobywania kopaliny ze złoża, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane oraz technologicznie związane z nimi obiekty i urządzenia przerobcze (art. 6 pkt 7); roboty górnicze będące wykonywaniem, zabezpieczaniem lub likwidowaniem wyrobisk górniczych w związku z działalnością regulowaną ustawą (art. 6 pkt 11) oraz wyrobisko górnicze, będące przestrzenią w nieruchomości gruntowej lub w górotworze powstałą w wyniku robót górniczych (art. 6 pkt 10).

Termin „odkrywka” zdaniem Sądu jest najbardziej zbliżony do terminu zakładu górniczego. Odkrywką jest więc odkrywkowy zakład górniczy, a więc zakład górniczy prowadzący eksploatację złóż określoną metodą, w tym przypadku odkrywkową.

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdziło, iż odwołująca w spornym okresie zatrudnienia w Kopalni wykonywała prace w ruchu zakładu górniczego, a więc na odkrywce. Nie budzi przy tym wątpliwości, iż większość czasu pracy spędzała bezpośrednio na terenie wyrobiska.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że pracę tę wykonywała stale i pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie z zajmowanymi stanowiskami pracy, co potwierdzają dokumenty z akt osobowych oraz zeznania świadka i odwołującej. Zarówno świadectwo pracy z dnia 23 grudnia 2013 roku jak i świadectwo wykonywania pracy górniczej z dnia 9 października 2013 roku potwierdzają, iż odwołująca przez cały okres pracy w Kopalni była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, a pracę górniczą wykonywała stale i pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy w toku procesu nie kwestionował powyższych zapisów.

Termin „praca wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy” nie został wprawdzie zdefiniowany ustawowo, ale nie ulega wątpliwości, iż chodzi w tym przypadku o pracę należącą do podstawowych zadań pracownika wykonywaną stale i pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, zgodnie z zawartą umową o pracę. Nie ulega wątpliwości, iż T. S. pracując jako specjalista geolog, inspektor specjalności geologicznej, starszy hydrogeolog, starszy geolog w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała powierzone prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nie ma przy tym znaczenia czy odwołująca wykonywała pracę bezpośrednio na terenie wyrobiska czy wykonywała inne prace, zgodnie z zakresem czynności, bowiem wszystkie jego czynności służbowe były wykonywane w ruchu zakładu górniczego i stanowiły prace na odkrywce.

Sąd przy tym stoi na stanowisku, iż nie ma podstaw, by uzależniać prawo do zastosowania przelicznika 1,2 od przedstawienia przez wnioskodawczynię wykazu dniówek. Wystarczy, by praca wykonywana była stale i pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce. Wymóg ewidencjonowania czasu pracy dotyczy stanowisk pracy zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym, nie ma więc zastosowania w niniejszej sprawie.

W rozpatrywanej sprawie nie mają bowiem zastosowania przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej lub renty (Dz. U. z 1995 r. Nr 2, poz. 8) oraz obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 marca 2008 roku w sprawie ewidencjonowania okresów zatrudnienia na stanowiskach, na których okresy pracy górniczej zalicza się w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury oraz na niektórych innych stanowiskach pracy górniczej (Dz. U. Nr 72, poz. 423). Przepisy te mają bowiem zastosowanie do ustalania prawa do górniczej emerytury (jak wskazują same tytuły i podstawa prawna art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z FUS), a nie jej wysokości i dotyczą okresów pracy przeliczanych według przelicznika 1.5.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznając odwołanie za uzasadnione, Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, zobowiązując organ rentowy do przeliczenia T. S. okresu pracy Kopalni(...) w K. w okresie od dnia 1 października 1986 roku do dnia 14 lipca 1987 roku na stanowisku geologa, od dnia 1 września 1988 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku na stanowisku inspektora specjalizacji geologicznej, od dnia 1 lipca 1992 roku do dnia 30 września 1997 roku na stanowisku starszego hydrogeologa, od dnia 1 października 1997 roku do dnia 23 grudnia 2013 starszego geologa z zastosowaniem przelicznika 1.2 poczynając od dnia 1 grudnia 2013 roku, bez uwzględnienia okresu przebywania na zasiłku chorobowym.

Ponadto zgodnie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 60 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Anna Walczak – Sarnowska